Nr. 93. Środa, 21. sierpnia 1929. Poznań.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok XI. Rynek Budowlany: Rok II.

PRZETARG LEŚNY

527

Państwowy Bank Rolny Oddział w Pińsku, podaje do publicznej wiadomości, że w dn. 1 października rb. o godz. 13 w lokalu Oddziału — Plac 3-go Maja w Pińsku, odbędzie się sprzedaż w drodze przetargu około 250 ha drzewostanu przeważnie olszowego, na wyrąb, leżącego przy kolei w urocz. Kalinowo, maj. Wysock, koło st. Udryck na linji Łuniniec—Sarny.

Bliższych informacyj udziela Oddział Państwowego Banku Rolnego w Pińsku oraz Administrator maj. Wysock, p. J. Niemirycz.

Ogłoszenie przetargu.

Nadleśnictwo Lasów Państwowych w Nagórzycach

Ogłasza, iż **dnia 26-go sierpnia 1929 r.** o godz. 12-tej w południe w sali Magistratu w Tomaszowie odbędzie się ustny przetarg na **drewno sosnowe, świerkowe i jodłowe** z cięć 2927/28 oraz 1928/29 w ogólnej ilości 2045,69 m3.

Do przetargu przedstawione zostaną następujące partje:

Nr. partji	Nadleśnictwo, Leśn., oddział, obchód Odległość od stacji kolejowej	Rok cięcia	Rodzaj drewna	Klasa grubości: pon. 40 cm	31-40 cm	21-30 cm	do 20 cm	Razem m3	Cena wywoławcza partji
				Ilość metrów sześciennych					Złotych
1	Nagórzyce, Leśnictwo Nagórzyce, oddział 42, obchód Nr. 3. Odległość od stacji Tomaszów 11 km. z czego 4 km szosą.	1927/28	sosna	4,12 / 5	14,02 / 23	177,76 / 362	229,99 / 896	425,89	13090.41
2	Nagórzyce Leśnictwo Lubiaszów oddział 166 A. D. obchód r. 8. Odległość od stacji kolejowej Piotrków 15 km.	1927/28	sosna	6,46 / 5	30,26 / 35	129,38 / 265	68,27 / 279	234,37	7836,13
3	Nagórzyce Leśnictwo Lubiaszów oddział 141. A. B. obchód Nr. 9. Odległość od stacji kolejowej Piotrków 14 km.	1927/28	świerk i jodła	23,52 / 5	56,81 / 43	79,22 / 114	74,98 / 309	234,53	7416,82
4	Nagórzyce Leśnictwo Swolszewice, oddział 52, obchód Nr. 6. Odległość od stacji kolejowej Tomaszów 14 km.	1928/29	sosna	224 64 / 92	563,88 / 329	332,63 / 369	28,75 / 77	1149,90	47000,63

Nadleśniczy Państwowy.

Państw. Nadleśn. Drawsko

poczta Drawsko, stacja kolejowa Drawski Młyn, pow. Czarnków, sprzeda drogą pisemnego przetargu publicznego (submisja) drewno z wyrębów posówkowych budulec w dłużycach, zatopione swego czasu w wodzie, a obecnie wydobyte na brzeg jeziora „Długiego“ w Borzyskim Młynie, w rejonie Nadleśnictwa, według następujących losów w m³:

Los	Klasa IV	Klasa III	Klasa II	Razem m3	Z tego: sztuk	zdrowe m³	chore m³
	m3						
1.	3,58	6,44	0,32	10,34	50	7,03	3,31
2.	30,28	11,07	0,29	41,64	254	30,10	11,54
3.	14,69	4,77	0,45	19,91	147	11,53	8,38
4.	28,99	6,03	—	35,02	207	20,57	14,45
5.	28,18	13,03	—	41,19	300	31,29	9,90
6.	28,95	7,19	0,23	36,37	244	24,53	11,84
7.	28,72	7,20	—	35,92	197	25,87	10,07
8.	24,79	3,62	—	28,41	211	18,97	9,44
9.	56,36	15,52	—	71,88	313	43,61	28,27
10.	68,57	26,45	0,72	95,74	413	68,89	26,85
11.	11,76	7,39	1,08	20,23	122	13,00	7,23
12.	1,90	5,49	—	7,83	26	3,74	4,09
S-a	326,77	114,62	3,09	444,48	2504	299,11	145,37

Pisemne oferty w zamkniętych i zalakowanych kopertach z napisem „Submisja, Borzyski-Młyn“ należy nadesłać pod adresem Nadleśnictwa do dnia 30 sierpnia 1929 r. godz. 11,30. Otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godz. 12. Oferty winny być wniesione loco Borzyszki-Młyn za każdy m³ przeciętnie bez względu na klasę i stan zdrowotności w poszczególnym losie w złotych i dziesiętnych złotego w cyfrach i słowach wraz z oświadczeniem, że reflektantowi znane są warunki sprzedaży drewna w lasach państwowych i że im się bez zastrzeżeń poddaje. Ilość drewna chorego i zdrowego wyprośrodkowano indywidualnie od każdej sztuki procentowo. Za jakość drewna jak również za stosunek drewna zdrowego do chorego Nadleśnictwo nie odpowiada. Przy otwarciu ofert winny firmy zagraniczne na dotrzymanie warunków złożyć w Kasie Państwowego Nadleśnictwa Drawsko wadjum w wysokości 10 proc., a krajowe 5 proc. od oferowanej sumy. Nadleśnictwo zastrzega sobie różnicę w podanej masie. Oprócz ceny za drewno kupujący nie płaci żadnych innych dodatkowych kosztów oprócz opłaty stemplowej, którą ponosi całkowicie kupujący. Zatwierdzenie ofert zastrzega się Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu. (529

Nr. 93. **Środa, 21. sierpnia 1929.** **Poznań.**

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY

Rynek Drzewny: Rok XI. Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki. Rynek Budowlany: Rok II.

PRZEDPŁATA na wrzesień 1929 r., wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 6,00 złotych. Na pocztach 6,45 złotych. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 7,50 złotych. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska), 8,00 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 50 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 60 groszy. Zagranicą 70 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO i BUDOWLANEGO" Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820

DRUKARNIA Poznań, Wielkie Garbary 20 Nr. telefonu 3406

Konta bieżące: P. K. O. 206-377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

Stan zatrudnienia i zamówień w przemyśle drzewnym

Rozwój konjunktury w przemyśle i handlu drzewnym w kierunku recesji, zapoczątkowany w 1928 r. nie natrafił na żadne prądy wsteczne w roku bieżącym. Stan ten wiernie odbił się na rynku pracy tej dziedziny oraz odpowiednio ukształtował poziom zamówień. Można śmiało powiedzieć, że wszelkie ewolucje i wstrząsy natury konjunkturalnej znajdują swój odpowiednik w stanie zatrudnienia i zamówień w odnośnej dziedzinie, wyrażające się w cyfrach, charakteryzujących większe lub mniejsze natężenie produkcji. Na podstawie tych cyfr niejednokrotnie łatwo jest wyprowadzić wyczerpujące wnioski o ogólnem położeniu rynku drzewnego za okres, objęty odnośną statystyką.

Niżej podajemy dwie tablice porównawcze, w których na podstawie danych G. U. S. ujęliśmy cyfrowo taki stan za pierwsze półrocze 1929 i 1928.

1929	Zakłady czynne	Zakłady nieczynne	Robotnicy zatrudnieni ogółem	Robotnicy zatrudnieni przy prod.	Przeprac. rob.-godz. tygodniowo	uwzględn. zakładów	Stan zamówień w końcu miesiąca: dobry (w % ogółu robotn.)	średni	zły
Styczeń	463	155	30 915	26 919	1 211 739	340	9,4	61,0	29,6
Luty	4[illegible]9	154	31 212	29 525	1 246 642	350	7,2	54,0	38,8
Marzec	480	132	33 741	31 643	1 428 922	374	9,1	55,3	35,6
Kwiecień	502	113	36 484	34 852	1 584 083	382	9,0	65,4	25,6
Maj	525	92	37 165	35 024	1 581 672	409	7,9	59,6	32,5
Czerwiec	527	93	37 755	35 866	1 638 825	402	8,0	58,2	33,8
1928									
Styczeń	492	120	30 955	29 126	1 302 917	370	10,1	73,5	16,4
Luty	527	88	35 614	33 425	1 516 652	366	9,3	71,1	19,6
Marzec	549	75	38 739	36 641	1 666 989	380	12 2	70,4	17,4
Kwiecień	551	73	38 340	36 395	1 644 537	384	8,7	73,5	17,8
Maj	550	78	38 524	36 116	1 641 555	357	11,1	66,3	22,6
Czerwiec	543	83	38 206	37 040	1 693 373	431	10,1	67,4	22,5

Z porównania obu tablic wyraźnie występuje różnica w każdej pozycji na korzyść pierwszego półrocza 1928 r. Gdy w tym czasokresie przeciętna dla czynnych zakładów wynosi 535, dla nieczynnych zaś — 86, to za okres sprawozdawczy roku bież. przeciętna w pierwszym wypadku jest 493, czyli różnica na niekorzyść tego okresu wynosi 8 proc., w drugim natomiast — 123, co stanowi wzrost liczby, wyrażającej zakłady nieczynne w wysokości 30 procent w porównaniu z przeciętną pierwszego półrocza 1928 r. Dane te dotyczą wprawdzie tylko tartaków, a więc nie dają ścisłego obrazu sytuacji w całym przemyśle drzewnym, to jednak skoro z drugiej strony zainteresujemy się statystyką czynnych i nieczynnych zakładów przemysłu drzewnego, która uwzględnia nietylko tartaki, lecz i fabryki mebli, stolarnie, jako przedsiębiorstwa oddzielne itp. i jeśli wyprowadzimy przeciętną za okres sprawozdawczy r. bież., to stwierdzimy, że liczba czynnych zakładów określa się na około 717, nieczynnych zaś — na 142, czyli, że w ogólnej liczbie zakładów przemysłu drzewnego udział tartaków wyraża się w 68 proc., w odniesieniu zaś do nieczynnych udział ten = około ca 85 proc. Stąd dochodzimy prostą drogą do wniosku, że wgląd w stan zatrudnienia i zamówień przemysłu tartacznego pozwala uzmysłowić sobie w ogólnych zarysach odnośne położenie w całym przemyśle drzewnym temwięcej, że poszczególne działy jego ulegają tym samym przejawom konjunkturalnym.

Przeprowadzenie najbardziej bodaj realnej oceny sytuacji umożliwiają cyfry, wyrażające stan zamówień w końcu każdego miesiąca okresu sprawozdawczego, jaki dotyczy zakładów tartacznych, uwzględnionych przez G. U. S. Widzimy więc, że przeciętna średniego stanu zamówień (jako stanu liczbowo dominującego w procentualnym udziale ogółu robotn.) za pierwsze półrocze r. bież. uległa stosunkowo dosyć znacznemu zmniejszeniu w porównaniu z analogicznym czasokresem 1928 r. kosztem wzrostu przeciętnej złego stanu zamówień (w 1929 r.). Bardzo ważny wpływ na skalę zamówień wywierają momenty sytuacyjne na rynku eksportowym, zwłaszcza na rynku polsko - niemieckim.

Załamanie się popytu ze strony Niemiec bezpośrednio po zawarciu drugiego prowizorjum (24 stycznia r. b.) miało m. i. ten skutek, że dobry stan zamówień w styczniu, wyrażony liczbą 9, 4, a uwzględniający 340 tartaków, zmniejszył się w lutym do 7.2 (= 2.2), natomiast zły stan zamówień wzrósł o 9.2. Takiej różnicy nie spostrzegamy między odnośnemi miesiącami 1928 r.

Lekka poprawa konjunktury eksportowej oraz pewne ożywienie ruchu budowlanego w miesiącach wiosennych r. b. utrzymały skalę dobrego stanu zamówień w wysokości 8—9, średniego — 55—65, złego — 25—35; natomiast marzec—czerwiec 1928 r. wykazuje odnośną skalę: 9—12, 66—73, 17—22. Różnica ta jest skutkiem tak zakupu większej ilości surowca przez tartaki w r. ub. jak też większego zapotrzebowania drewna przez rynek eksportowy i krajowy.

Te momenty wpłynęły na poziom zatrudnienia robotników w tartakach, jaki w pierwszem półroczu 1928 r. wyrażał się (w przeciętnej; pierwsza liczba — rob. zatrudn. ogółem, druga — rob. zatrudn. przy prod.) liczba 36.730 i 34.795; w pierwszem zaś półroczu 1929 r.: 34.545 i 22.138. W tym samym stosunku utrzymana jest różnica między obu okresami, dotycząca przepracowanych robotniko - godzin tygodniowo.

Z powyższego widzimy również, że do wzrostu bezrobocia w kraju w r. b. w pewnej mierze przyczyniło się pogorszenie stanu zamówień w przemyśle tartacznym. Zwiększenie zatrudnienia w miesiącach wiosennych, począwszy od marca jest zjawiskiem naturalnem z uwagi na rozwój w tym czasie sezonu tarcia surowca, zakupionego zimą.

Sylwetki i migawki

Do rozpoczętej niedawno serji żywych obrazów z dziedziny naszego drzewnictwa dołączymy dziś dwa dalsze:

Jak się tanio kupuje olszynę.

Jeden z naszych magnatów ma w swych lasach Nowogródeckich piękne drzewostany olszowe, któremi gospodaruje bardzo oszczędnie. Olsza tam rosnąca była od dawna przedmiotem niemego zachwytu jednego z „tamtejszych" kupców drzewnych, który pragnął ją widzieć jaknajszybciej zagranicą w formie ładnie wyrobionych kloców. Ofiarował więc po 7 dol. przeciętnie za m³ loco las za roczny wyrąb, co przy ówczesnych cenach, było rzeczą wcale zachęcającą. Lecz nasz magnat nie chciał z zasady sprzedawać „tamtejszemu" człowiekowi i odmówił jakichkolwiek pertraktacji.

Nie tak dawno pisał „Rynek Drzewny" o tem, jak niesamowite wprost są wpływy niektórych ludzi na naszych kresach. Tutaj natychmiast będziemy mieli potwierdzenie tej tezy.

Oferta wyżej opisana miała miejsce w sierpniu. Wkrótce potem hrabia X. wyjechał w sprawach rodzinnych do zachodniej Polski. Potrzebując w pewnej chwili większej gotówki, zatelegrafował do swego administratora o przekazanie mu odpowiedniej sumy. Na to otrzymał odpowiedź, że kasa nie rozporządza ani groszem, gdyż 36.000 zł trzeba było w tych dniach złożyć za zaległe podatki, wobec tego, że w majątku zjawili się urzędnicy skarbowi i grozili natychmiastowem zajęciem mebli pałacowych. Trzeba było na gwałt sprzedać nawet pierwsze wymłoty po cenie znacznie niższej od rynkowej, aby tylko owe 36.000 zł móc złożyć. W końcu stwierdziwszy swą bezradność, administrator prosił hrabiego o natychmiastowy powrót.

Ten wracał mocno zakłopotany i niemniej zdziwiony. W najbliższym czasie zapadały poważne zobowiązania, które zamierzał pokryć właśnie z pieniędzy, uzyskanych za zboże, pozatem w głowie nie chciało mu się pomieścić, że Urząd Podatkowy zarządził natychmiastowe ściągnięcie podatków, kiedy przecież zaledwie przed kilkoma tygodniami przyrzekł mu osobiście naczelnik urzędu odroczenie do przyszłego roku.

Na miejscu nastąpiły naturalnie przeproszenia i zwalanie winy na nieporozumienie i podrzędne organy skarbowe. Administrator zaś tłumaczył się nadal swą bezradnością. Pieniędzy jednak już nie było. Ponieważ hrabia z różnych przyczyn nie chciał czy nie mógł zaciągać kredytów bankowych, znalazł się w położeniu dość nieprzyjemnem.

I teraz zjawił się, jak anioł stróż, „tamtejszy" kupiec po raz wtóry i zaproponował kupno tej samej olszyny, oferując już tylko 5.50 dol. za m³, mimo, że cena poszła w międzyczasie w górę. Hrabia, koniecznie potrzebując gotówki, zgodził się na sprzedaż, a olszyna poszła ze wspaniałym zyskiem kupującego zagranicę.

Gra, jak widać, dość przejrzysta. Lecz, żeby ją przeprowadzić, trzeba mieć ludzi i atuty „przekonywujące" w ręku. Widocznie „tamtejsi" kupcy jedno i drugie posiadają, mogąc wskutek tego „tanio" zakupować.

Najmodniejszy przemysł drzewny.

Czasem, a nawet dość często zauważyć można wśród niektórych naszych drzewiarzy objawy owczego pędu. Gdzieś ktoś wpadł na rzeczywiście dobry pomysł, obrócił go w czyn i interes prosperuje, a już chmara ludzi bez własnej pomysłowości rzuca się w tym samym kierunku, konkurując wprawdzie nieudolnie, lecz w każdym razie z tym skutkiem, że sprawa odrzucająca początkowo jednemu przedsiębiorcy dobre zyski, nie daje nawet dostatecznego wyżywienia masie naśladowców.

W ten sposób stwarza się nieraz w danej gałęzi przemysłu czy handlu sztuczne przesilenia i zniechęca ludzi z inicjatywą do nowych poczynań.

Epidemją, która obecnie wybuchła wśród pewnej, i to materjalnie najsłabszej części naszych przemysłowców drzewnych, to fabrykacja wełny drzewnej. Jest bezwzględnie prawdą, że przedsiębiorstwom, fabrykującym wełnę drzewną, w Polsce powodzi się nieźle. Jest również rzeczą stwierdzoną, że polska wełna drzewna znajduje zagranicą dobry zbyt i że eksport jej odpowiednio ujęty mógłby zostać poważnie podniesionym, temwięcej, jeżeliby polscy przedsiębiorcy zastosowali najnowsze urządzenia techniczne w tej branży i mogli gatunki tak co do surowca, jak i co do grubości i długości włókien więcej zróżniczkować. Lecz wszystko to nie oznacza jeszcze bynajmniej, że nowe fabryki tworzone nieoględnie i hurtem, a przytem na słabych podstawach finansowych, będą prosperowały. Prawdopodobnie stałoby się wówczas tak, że te nowe skazane zgóry na anemję przedsiębiorstwa nie tylko po pewnym czasie znikną, lecz popsują one polski standart i markę zagranicą. Na takie pesymistyczne wnioski pozwala właśnie ta okoliczność, że do zakładania nowych przedsiębiorstw rwą się ludzie, którzy nie tyle dla obecnej trudnej konjunktury, ile dla zbyt wybujałego zmysłu spekulacyjnego nie potrafili się przy swem dotychczasowem przedsiębiorstwie utrzymać. W przemyśle, a szczególnie drzewnym, nie można przecież nigdy iść za głosem chwilowej mody, lecz poczynania swe trzeba bezwzględnie oprzeć o realne badania konjunktury cen i wszystkich tych czynników, które rozwojowi danej gałęzi mogą sprzyjać względnie rozwój ten hamować.

Ponieważ właśnie w ostatnim czasie sprawa zakładania fabryk drzewnych narobiła — jak to mówią — dużo wiatru, poświęcimy jej przy najbliższej okazji kilka obszerniejszych uwag. Niech nasi „gryndërzy" wezmą je pod uwagę.

Kalendarz terminowy.

Skróty: L = licytacja, S = submisja, P = przetarg, W = z wolnej ręki.

Miejscowość	Dyrekcja wzgl. wojew.	Sprzedający	Spos. sprz.	Termin	Kłody i dłużyce użytkowe m³								Kopalniaki		Papierówka		Opał
					sosna	świerk	jodła	dąb	buk	brzoza	olcha	Uwagi	rodz. drew	m³	rodz. drew.	mp.	mp.
Drawsko	Poznań	Nadleśn.	S	30. VIII	445	—	—	—	—	—	—	w tem † 145 m3		—		—	—
Nagórzyce	Warszawska	Nadlesn.	P	26. VIII.	1810	235		—	—	—	—			—		—	—
Pińsk	Poleskie	P. Bank R.	P	1. X.	—	—	—	—	—	—	—	na 2269 m3 drewna użytkowego i 29438 mp opałowego		—		—	—

Nagrody w przemyśle drzewnym na P. W. K.

Komisja kwalifikacyjna, której zadaniem było ustalenie nagród dla wystawców przemysłu drzewnego, przyznała niżej podane odznaczenia. Nadmieniamy, że informacje nasze uzyskaliśmy ze źródła wprawdzie bardzo d o b r z e poinformowanego, lecz możliwe są drobne odchylenia. Zresztą ostateczne o f i c j a l n e opublikowanie wyników ma nastąpić dopiero około 20 września.

Wielki złoty medal:

Ordynacja Zamoyskich, „Oikos" S. A., B-cia Lurié, Pińsk, B-cia Konopaccy, Warszawa, Kowarbina, Charbin.

Mały złoty medal:

Glesinger, Cieszyn, Tow. Przemysłowe Leśne, Hassbach, Białystok-Dojlidy, „Pillak", grupa galicyjsko-francuska w przemyśle naftowym, Smyczyński, Przemyśl, Wardziński, Nakło.

Wielki srebrny medal:

Dobra Korczewskie hr. Ostrowskiego, S. A., Starachowice, „Agahell" (Nuchim Heller z Berlina), Szmaj, Grabów, „Boismine", Warszawa, inż. Borsuk, Warszawa, Lasy księcia Janusza Radziwiłła w Ołyce, „Arbor", Warszawa.

Mały srebrny medal:

„Kobra", Warszawa, Polskie Zakłady Impregnacyjne, Warszawa, Paweł Czech, Mikołów (Śląsk), Solecki, Poznań, Lejzor Griffel, Bolechowo Małop.

Bronzowego medalu nie przyznano nikomu.

Listy pochwalne:

Engel i Hutter, Schnersohn, Gdańsk.

Nie możemy nie wyrazić swego zdziwienia nad tajemniczością, jaką otaczano wyniki premjowania w przemyśle drzewnym wobec prasy fachowej. W innych działach wiadomości o odznaczeniach jednak zostały prasie, a szczególnie zawodowej, podane, a tylko przemysł drzewny niczego nię mógł się dowiedzieć z oficjalnej strony o wynikach premjowania swych wystawców.

Legalizacja miar

Niedawno temu został w „Dzienniku Ustaw" ogłoszony dekret o jednolitych miarach. Z tego przytaczamy najważniejsze postanowienia:

Podstawową jednostką długości jest metr. Podstawowymi jednostkami powierzchni są metr kwadratowy i ar. Ponieważ kupcy nasi nie sprzedają drzewa na ary, przeto wchodzić będą dla naszych celów w rachubę jedynie metr kwadratowy. Jednostkami powierzchni są także powierzchnie, zawarte w kwadratach, których boki są równe którejkolwiek z legalnych jednostek długości. Podstawowemi jednostkami objętości jest dla handlu drzewnego metr sześcienny, a masy kilogram. Narzędzia miernicze są legalne, jeżeli bez względu na swoje uchybienia, odpowiadają pozatem przepisom o warunkach legalizowania, wydanym przez dyrektora Głównego Urzędu Miar, są rzetelne, jeżeli ich uchybienie nie przekraczają granic uchybiań obiegowych, ustanawianych przez Ministra Przemysłu i Handlu dla narzędzi mierniczych, znajdujących się w obrocie publicznym. W tej mierze polecamy zaznajomić się dokładnie z przepisami, zawartymi w numerze 72 „Dziennika Ustaw" z r. 1928.

Do tego ukazało się w „Dzienniku Ustaw" nr. 28 z 1929 roku rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu **o wprowadzeniu obowiązku legalizacji nowych, naprawianych i sprowadzanych z zagranicy narzędzi mierniczych niektórych rodzajów przed przeznaczeniem ich do sprzedaży lub oddaniem do użytku.** W myśl tych postanowień obowiązkowi legalizowania przed przeznaczeniem do sprzedaży lub użytku podlegają nowe (nowowyrabiane) narzędzia miernicze wyrobu krajowego **suwaki miernicze** zwyczajne do mierzenia średnic okrągłego materjału leśnego. Do ich legalizacji zobowiązany jest wytwórca; wypuszczenie takich narzędzi mierniczych przed zalegalizowaniem może nastąpić jedynie za zgodą odnośnych władz. Po naprawie, a przed oddaniem do użytku wymienione narzędzia podlegają również obowiązkowi legalizowania, któremu powinien zadość uczynić ten, który dokonał naprawy. **Legalizowaniu przed oddaniem do sprzedaży lub do użytku podlegają również narzędzia miernicze, sprowadzone z zagranicy.** Rozporządzenie powyższe weszło w życie w dniu 30-go kwietnia rb., zaś co do przyrządów mierniczych, sprowadzanych z zagranicy w dniu 15 maja r. b.

System księgowości „Taylor'a"

(Dokończenie).

Gdy te zebrane całomiesięczne koszta są stałe, przenosi się je z konta 3.5.1 w stosunku proporcjonalnym na konta główne 3.1—3.4, co da nam wartość drewna, znajdującego się na placu.

4. **Tartak:**
4.1 Świerki,
4.2 Buki,
4.3 Dęby,
4.4 Różne drewno,
4.5 Koszta przetarcia:
4.5.1 Różne,
4.5.2 Utrzymanie i płace,
4.5.3 Towarzystwa zawodowe,
4.5.4 Smary i szmaty,
4.5.5 Utrzymanie budynków,
4.5.6 Utrzymanie maszyn,
4.5.7 Siła elektryczna,
4.5.8 Utrzymanie warsztatu,
4.5.9 Pasy.

Tu tak samo jak i poprzednio zbiera się poszczególne konta na koncie 4.5.1 „różne" i potem rozdziela się na konta główne 4.1—4.4, oraz przeksięgowuje się te ilości drewna, które poszły do hali tartacznej.

5. **Skład tarcicy:**
5.1 Świerk:
5.1.1 Deski heblowane,
5.1.2 Kantówka i t. d.
5.2 Buk,
5.3 Dąb,
5.4 Różne drewno,
5.5 Konta ogólne:
5.5.1 Różne,
5.5.2 Pensje,
5.5.3 Konta biurowe,
5.5.4 Ubezpieczenia,
5.5.5 Podatki,
5.5.6 Dyskonto,
5.5.7 Utrzymanie składu
5.5.8 Utrzymanie kolejki,
5.5.9 Koszta podróży,
5.5.10 Frachty wysyłkowe.

Na koncie „Różne" tak samo są zbierane poszczególne konta, a potem rozdzielane na konta główne. W ten sposób otrzymujemy na kontach 5.1—5.4 cenę mat. tartych.

Sprzedaże będą zapisywane na dobro ceny kosztów własnych 5.1—5.4, które obciąży też konto „Dochody" 6.1—6.4 i wobec tego na wspomnianych kontach zjawi się tylko zysk brutto, na koncie zaś „skład tarcicy" stan jej na składzie.

6. **Dochody:**
6.1 Świerk:
6.1 Deski heblowane,
6.2 Kantówka itd.,
6.2 Buk,
6.3 Dąb,
6.4 Różne,
6.5 Trociny,
6.6 Wynagrodzenie za przetarcie.

7. **Nakłady:**
7.1 Budynki,
7.2 Grunta,
7.3 Maszyny,
7.4 Warsztaty,
7.5 Kolejka,
7.6 Tor kolejkowy,
7.7 Tabor wozowy:
7.7.1 Konie,
7.7.2 Uprząż,
7.7.3 Wozy,
7.8 Urządzenie biurowe.

Wobec tego, że zdarzają się często wypadki, iż drzewo w jednym miesiącu jest zaksięgowane, jako przychód na skład podczas, gdy wypłaty woźnicom mogą być podane wcześnie lub później, — w rezultacie czego przeciętna cena surowca wypadnie fałszywą.

Podobny fakt może zajść też i wtedy, kiedy premje ubezpieczeniowe czy też podatki zostaną wpłacone jednorazowo za cały rok i dzięki temu będziemy mieli także zniekształcony obraz jednego miesiąca. Dla tego rodzaju wypadków służy konto „wewnętrzne przerachowanie".

Na tem koncie właśnie uwidoczniamy wszystkie przechodnie księgowania wyrównawcze, które potem są wycofane na właściwy miesiąc.

Podział tego ogólnego konta będzie następujący:

8. **Wewnętrzne przerachowanie:**
8.1 Płace woźnicom:
8.1.1 Cofnięcie płac (cofnięcie dla drewna zwiezionego, za które zapłata nie była jeszcze zaksięgowana).
8.1.2 Wsteczne zaksięgowanie płac (zaliczki na płace woźnicom na drewno jeszcze nie zwiezione lub płace za drewno z pod 3.1—3.4 jeszcze nie dostarczone).
8.2 Ryzowanie,
8.3 Podatki,
8.3.1 Podatek przemysłowy,
8.3.2 Podatek obrotowy i inne,
8.4 Ubezpieczenia,
8.5 Składki na stowarzyszenia zawodowe

9. **Dostawcy A—Z.**

10. **Odbiorcy A—Z.**

Każdy z dostawców i odbiorców otrzymuje własne konto i jest oznaczony np. 9.A.1 bądź 10.A.1 itd. Dla jednorazowo występujących interesantów można zaprowadzić konto „pro Diversi". Jeśli przedsiębiorstwo posiada duży tabor pociągowy, należy zaprowadzić konto:

X. Tabor pociągowy.

X.1 Koszta wspólne,
X.2 Wypłaty,
X.3 Obowiązek utrzymania koni,
X.4 Konie i woły:
X.4.1 Weterynarz i lekarz,
X.4.2 Kucie,
X.4.3 Rachunek rymarza.
X.5 Pasza:
X.5.1 Różne,
X.5.2 Owies,
X.5.3 Siano i słoma,
X.5.4 Melasa i wytłoki.
X.6 Utrzymanie wozów:
X.6.1 Kowal,
X.6.2 Kołodziej.
X.7 Wozy ciężarowe:
X.7.1 Zabezpieczenie samochodów,
X.7.2 Remonty,
X.7.3 Benzyna,
X.7.4 Oliwa,
X.7.5 Opony.

Konto tabor pociągowy zostaje zaprowadzone jako „konto rozdzielcze", t. zn., że poszczególne jego konta zbiera się miesięcznie w X.1 i z niego podług określonego klucza są dzielone na 3.5.1, 4.5.1, 5.5.1. Klucz ten jest oparty na stosunku zaprzęgu do zwiezionego drewna lub do drewna na placu, lub do wykonanych robót gospodarczych i może być równy dla całego roku.

W wypadkach, kiedy tartak jest związany jeszcze z innymi pododdziałami, bądź wytwórniami, cały szereg kosztów jest wspólny dla całego przedsiębiorstwa, jednak koniecznem się wydaje sprawiedliwy ich podział na poszczególne oddziały, a to w celu otrzymania jasnego obrazu rentowności każdego z nich.

Fakt powyższy zmusza do wprowadzenia jeszcze jednego konta grupowego — „konto rozdzielcze", na nim będą wszystkie te wspólne koszta księgowane i stąd miesięcznie rozdzielane na pojedyńcze gałęzie zakładu przemysłowego.

Y. Konto rozdzielcze:

Y.1 Utrzymanie i płace;
Y.1.1 Utrzymanie,
Y.1.2 Płace,
Y.1.3 Potrącenia podatkowe,
Y.1.4 Ubezpieczenia socjalne,
Y.1.5 Ubezpieczenia państwowe,
Y.1.6 Ubezpieczenia inne.

Y.2 Wydatki biurowe:

Y.2.1 Wydatki biurowe,
Y.2.2 Porta,
Y.2.3 Telefony i telegramy,
Y.2.4 Czasopisma,
Y.2.5 Dodatki,
Y.2.6 Koszta przesyłki pieniędzy,
Y.2.7 Koszta prawne.

Y.3 Koszta reklamy:

Y.3.1 Reklamy,
Y.3.2 Koszta podróży.

Y.4 Podatki:

Y.4.1 Różne,
Y.4.2 Podatek przemysłowy.

W końcu zaznaczyć należy, że wywody poprzednie nie są całkowicie wyczerpujące, jednak dają pewne wskazówki, a chęć ich pogłębienia winna prowadzić do dalszego opracowywania na własną rękę.

Za bardzo celowe uważamy prowadzenie miesięcznych tabelarycznych zestawień cyfr. Wzór takiej tabeli przytaczam niżej.

ŚWIERK					OKRĄŁY										TARTY							SPRZEDAŻE				
Stan w lesie					Koszta do składu			Stan na składzie				Koszta tartaku			Wydajność pr e arcia			Stan na placu				Koszta własne			Dochody	
Miesiąc data		m³	Cena m³	Suma	Koszta dowozu	Suma	Cena m³		m³	Cena m³	Suma	Koszta zakładu	Suma	Cena m³	m³	Cena m³	Procent zużytkowania		m³	Cena m³	Suma	Ogólne	Cena m³	Suma	Cena m³	Suma
1930	Stan							Stan										Stan								
	dokupiono							doszło z lasu										doszło								
Styczeń	suma							suma										suma								
	odeszło na plac							odeszło pod trak										sprzedano								
i t. d.																										

Jak i kiedy stawiać towar do dyspozycji

W naszym obrocie drzewnym zachodzą raz po raz nieporozumienia i kwestje sporne, które, nie posiadając precedensów, sprawiają przy ich rozwiązaniu tak stronom, jak i arbitrom wiele kłopotu i które wskutek tego wymagają zasadniczego wyjaśnienia.

Jako przykład z najbliższej przeszłości weźmiemy spór pomiędzy dwoma kupcami drzewnymi, gdzie chodziło o kwestje, **kiedy odbiorca może towar wysłany pod jego adresem postawić do dyspozycji dostawcy i czy wolno stawiać do dyspozycji tylko braki, czy też tylko cały wagon.** Tło sprawy było następujące:

Kupiec Zetowski z Katowic nabył u kupca Iksowicza z Poznania partję kantówki po umówionej zgóry cenie, niższej o jakie 20 proc. od ówczas naogół płaconej. Katowiczanin odebrał towar na stacji przeznaczenia, sprzedając względnie zużywając większą część z niego. W międzyczasie jednak postawił część materjału do dyspozycji sprzedawcy, czego ten absolutnie nie uznawał i pozatem traktował o obniżenie ceny z powodu rzekomo nieodpowiedniej jakości kantówki. Wśród partji znajdowała się bowiem pewna ilość sztuk sówkowych, niebardzo nadających się do celów budowlanych.

Kiedy pisanina w sprawie obniżenia ceny nie odniosła skutku, sprawa oparła się o sąd. Powołany rzeczoznawca stanął na następującem stanowisku: Towar został zaoferowany i sprzedany po cenie tak znacznie obniżonej w stosunku do ceny ogólnie przyjętej, że kupujący już na skutek tego musiał dojść do wniosku, że towar musi wykazywać jakieś braki. Powinien więc był go sobie obejrzeć, albo domagać się dokładnego opisania jakości. Następnie **według zwyczajów handlowych, obowiązujących w Polsce Zachodniej, nie można stawiać do dyspozycji tylko sztuk wybrakowanych z całej partji, lecz należy odmówić przyjęcia całej partji, względnie całego wagonu.** W końcu kupujący nie powinien był bezwzględnie sprzedawać ani zużywać kwestjonowanego towaru, przynajmniej aż do chwili wyjaśnienia sądowego, orzekającego, czy wolno mu postawić do dyspozycji tylko zbrakowaną część towaru. **Zresztą sama cena wskazywała na to, że towar sprzedany posiada pewną ilość braków, a więc braki te już dlatego nie mogły być wyłączone i osobno stawione do dyspozycji sprzedawcy.**

Powyższe wywody zostały przez sąd przyjęte jako podkład do wyroku. Wnioski stąd płynące streszczają się w tem: **do dyspozycji stawiona być może tylko cała partja,** tem więcej, jeżeli znacznie zniżona cena towaru dopuszcza wniosek, że chodzi o materjał z brakami, że nie można towaru kwestjonowanego w czasie pertraktacji o obniżenie ceny zużywać, względnie sprzedawać dalej.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśn. państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Świeca D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 9. sierpnia 1929 r.

Sosna	III l.	za m3	47.00	zł
„	IV „	„	40.00	„
„	szczapy opałowe	za mp.	14.01	„
„	wałki opałowe	„	12.64	„
Świerk	szczapy opałowe	„	13.50	„
„	wałki opałowe	„	11.33	„

Nadleśnictwo Państwowe Gliśnica D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 19. sierpnia 1929 r.

Grab	szczapy opałowe	za mp	15.34	zł
„	wałki opał we	„	15.00	„
So na	II kl.	za m3	55.56	„
„	II ..	„	48.05	„
„	wałki opałowe	za mp.	18.50	„

Wiadomości bieżące

Nowa rata podatku majątkowego. Celem osiągnięcia preliminowanych wpływów budżetowych Ministerstwo Skarbu, uwzględniając jednocześnie konieczność wyrównania między poszczególnemi grupami ciężaru podatkowego, zarządziło dalszy częściowy pobór zaległości z tytułu podatku majątkowego w sposób następujący:

a) dla płatników I grupy kontyngentowej od 5 stopnia wzwyż skali podatkowej — wyznaczono nową ratę w wysokości 1 proc. od wartości majątku, przyjętej prawomocnie za podstawę wymiaru podatku majątkowego;

b) dla płatników II i III grup kontyngentowych od 5 stopnia wzwyż skali podatkowej — wyznaczono nową ratę w wysokości 0.6 proc. od wartości majątku, przyjętej prawomocnie za podstawę wymiaru podatku majątkowego.

Rata ta płatna będzie w terminie do dn. 10 grudnia 1929 r.

W wypadkach sprostowania wartości majątku na skutek odwołań, względnie w drodze nadzoru, należy za podstawę obliczenia nowej raty przyjąć sprostowaną wartość majątku.

O wysokości płatnych kwot będą płatnicy zawiadomieni pisemnie.

W razie nieuiszczenia we wskazanym terminie wyżej oznaczonej kwoty będzie ona ściągnięta przymusowo wraz z karami za zwłokę i kosztami egzekucyjnemi.

Zawiadomienia będą doręczone płatnikom najdalej do dnia 1 listopada 1929 r.

Płatnikom, którzy uiścili pewne sumy ponad płatny dotychczas podatek majątkowy, podwyżkę zaliczy się na pokrycie należności, przypadających do zapłaty.

Powyższych płatników wezwą urzędy tylko do uiszczenia różnicy, przypadającej jeszcze do zapłaty.

Pożar lasów niemieckich na pograniczu polskiem W pobliżu Deutsch Krone powstał w ubiegłą sobotę rano pożar w lesie, który do południa rozprzestrzenił się na obszar 6 km dług. i jeden do dwuch km szerok. Pożar począł zagrażać wkrótce stacji kolejowej. Na ratunek przybyły okoliczne straże pożarne i 120 ludzi z Reichswehry, którzy do niedzieli zdołali pożar zlokalizować.

Nowe zagrożenie polskiego eksportu do Anglji. Według statystyki angielskiej, wartość polskiego eksportu do Anglji wynosiła w I półroczu br. 1.260.000 Ł. Blisko połowę tej sumy stanowi wartość produktów drzewnych, jak dykty, forniry, bale, podkłady kolejowe, słupy telegraficzne itd. — Według ostatnich wiadomości, rząd Mac Donalda postanowił celem zmniejszenia bezrobocia w angielskim przemyśle metalowym zastosować przy budowie i reparacji dróg kolejowych podkłady żelazne. Tak samo do budowy linji telefonicznych użyte mają być słupy żelazne. Zarządzenie to stanowiłoby nowe zagrożenie, względnie uszczuplenie naszego eksportu drzewnego do Anglji.

Niemiecki import papierówki wynosił w czerwcu 1929 — 127.957 ton wobec 61.416 ton w maju. W porównaniu z czerwcem roku 1928 (160.350 ton) zniżka wwozu wynosi około 20 procent. W imporcie czerwcowym brały udział następujące państwa: Polska 52.300 ton, Finlandja 21.000 ton, Litwa 16.600 ton, Czechosłowacja 15.700 ton, Rosja 7.200 ton, Łotwa 5.400 ton, Austrja 4.200 ton, Szwecja 3.100, Rumunja 2.000 ton.

Ogólny przywóz papierówki do Niemiec w pierwszem półroczu 1929 wynosił 543.521 ton, podczas gdy za ten sam okres roku poprzedniego cyfra ta dochodzi do 734.811 ton. Spadek importu wynosi więc 26 proc., t. zn., że przywieziono tylko 74 proc. ilości z pierwszego półrocza 1928. W tegorocznym imporcie papierówki do Niemiec Polska idzie na czele, dostarczywszy dotychczas 59.2 proc. ogólnej wwiezionej ilości.

Z giełdy drzewnej w Bratysławie. Ceny na tutejszej giełdzie z początkiem sierpnia ustabilizowały się. Większy popyt istnieje na dobrą tarcicę świerkową. Obroty krajowe nieco żywsze. Eksport do Niemiec również nieco większy niż w lipcu. Natomiast brak zainteresowania dla materjałów liściastych. Ceny za drzewo opałowe utrzymują się na dawnym poziomie.

Redaktor odpowiedzialny W. Syrokomla-Syrokomski, za dział ogłoszeń administrację wydawnictwa St. Schlage. — Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań, ulica Wielkie Garbary nr 20

Sprostowanie. 539

Submisje na drewno użytkowe z Nadleśnictwa Drawsko, ogłoszona na dzień 25. 8. 29., odbędzie się w dniu **30. 8. 29. r.** o godz. 11.30 w biurze Nadleśnictwa Drawsko.

Dyrekcja Lasów Państwowych, Poznań.

Submisja na drewno użytkowe.

Państwowe Nadleśn. Chylonja,

poczta i stacja kolejowa Chylonja, powiat Morski, sprzeda na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego, obowiązujących w Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, następujące drewno użytkowe z roku gospodarczego 1928-29.

Los 1. Całe Nadleśnictwo 36 sztuk dłużyc dębowych o masie 20.92 m³, w tem III kl. 9.69, IV kl. 10.32 i V kl. 0.91 m³.

Los 2. Leśnictwo Witomino, Chylonja, Cisowa i Głodówko 56 sztuk dłużyc brzozowych o masie 22.83 m³, w tem II kl. 4.35, III kl. 15.37 i IV kl. 3.11 m³.

Los 3. Całe Nadleśnictwo 610 sztuk dłużyc sosnowych o masie 304.98 m³, w tem I kl. 9.88, II kl. 59.34, III kl. 151.56 i IV kl. 84.20 m³.

Los 4. Leśnictwo Witomino 124 sztuk dłużyc świerkowych o masie 69.50 m³, w tem II kl. 16.17, III kl. 38.82 i IV kl. 14.61 m³.

Los 5. Leśnictwo Stara Piła 1 dłużyca jesionowa o masie 1.89 m³, w tem I kl. 0.93 i II kl. 0.96 m³.

Los 6. Leśnictwo Witomino 1 dłużyca modrzewiowa III kl. 1.01 m³.

Los 7. Leśnictwo Witomino 111 mp szczap użytkowych olszowych, w tem I kl. 4 mp i II kl. 107 mp (długość szczap 2 m).

Los 8. Leśnictwo Witomino 4 sztuk dłużyc olszowych o masie 3.28 m³, w tem II kl. 2.15 i III kl. 1.13 m³.

Los 9. Leśnictwo Witomino, Zwierzyniec, Głodowo, Głodówko i Stara Piła 884 sztuk żerdzi sosnowych i 155 sztuk żerdzi świerkowych, w tem żerdzi sosnowych do rusztowania 18 sztuk, I kl. 61 sztuk, II kl. 129 sztuk, III kl. 526 sztuk i IV kl. 150 sztuk, żerdzi świerkowych III kl. 130 sztuk.

Pisemne oferty z napisem „Submisja na drewno użytkowe" należy nadesłać do Nadleśnictwa do dnia 26. IX. 1929 r. godz. 10, poczem nastąpi otwarcie ofert. Bliższych wyjaśnień co do warunków sprzedaży udziela Nadleśnictwo.

Nadleśniczy Państwowy.